

Kansantaloudellisen Yhdistyksen ja Taloustieteellisen Seuran Yhdistymistyöryhmän raportti

Helsingissä 19.12.2007

Mika Widgrén
Esimies
Kansantaloudellinen Yhdistys

Timo Vesala
Puheenjohtaja
Taloustieteellinen Seura

Jouko Vilmunen
Varaesimies
Kansantaloudellinen Yhdistys

Tuuli Juurikkala
Johtokunnan jäsen
Taloustieteellinen Seura

Tiivistelmä:

Työryhmä suosittelee yksimielisesti Kansantaloudellisen Yhdistyksen (KTY) ja Taloustieteellisen Seuran (TS) yhdistymistä. Työryhmän ehdotuksessa molempien yhdistysten toimintojen jatkuvuus turvataan ns. funktioperusteisella organisaatiomallilla, jossa johtokunnan lisäksi perustetaan toiminnoittain jaostoja vastaamaan uuden yhdistyksen i) julkaisutoiminnasta (Kansantaloudellinen Aikakauskirja ja Finnish Economic Papers), ii) vuotuisen konferenssin (Kansantaloustieteen päivät) järjestelyistä ja ohjelmasta sekä iii) seminaaritarjonnasta.

Työryhmä esittää uudelle yhdistykselle yhdeksänjäsenistä johtokuntaa, jossa kunkin jäsenen toimikausi on kolme vuotta. Kuhunkin jaostoon kuuluu 1-3 johtokunnan jäsentä sekä tarvittava määrä muita jäseniä. KTY:n ja TS:n yhdistyminen ehdotetaan toteutettavaksi niin, että TS purkaantuu ja ne TS:n jäsenet, jotka eivät ole jäseniä KTY:ssä, liittyvät jäseniksi KTY:n pohjalle perustettavaan uuteen yhdistykseen. Työryhmän ehdotus uuden yhdistyksen nimeksi on *Taloustieteellinen Yhdistys*.

1. Työryhmän kokoonpano ja tavoite

Kansantaloudellinen Yhdistys (KTY) ja Taloustieteellinen Seura (TS) ovat johtokunnissaan päättäneet asettaa työryhmän selvittämään kyseessä olevien yhdistysten yhteistyön lisäämistä ja mahdollista yhdistymistä. Työryhmään kuuluvat KTY:n esimies Mika Widgrén ja varaesimies Jouko Vilmunen, TS:n puheenjohtaja Timo Vesala ja johtokunnan jäsen Tuuli Juurikkala. Työryhmän sihteerinä toimii Helinä Laakkonen (TS:n sihteeri).

Työryhmän tavoitteena on ollut laatia molempien yhdistysten johtokunnille ehdotus Taloustieteellisen Seuran ja Kansantaloudellisen Yhdistyksen tulevaisuudesta. Ehdotuksessa keskustellaan eri yhteistyömuotojen eduista ja haitoista, kuitenkin päätyen suosittelemaan yhtä vaihtoehtoa.

2. Yhdistysten laajemman yhteistyön tarkoituksenmukaisuus

KTY:n ja TS:n toimeksiannosta professori Mikko Puhakka laati selvityksen kansantaloustieteen eri yhdistysten entistä laajemman yhteistyön ja suoranaisten toimintojen yhdistämisen tarkoituksenmukaisuudesta. Puhakan raportissa käsitellään laajasti seurojen yhdistymistä puoltavia seikkoja niin jäsenistön, rahoittajien kuin yhdistysten toiminnan vaikuttavuuden ja näkyvyyden näkökulmasta. Puhakan esittämien näkökohtien lisäksi työryhmä haluaa korostaa tiiviimpää yhteistyötä tukevana tekijänä yhdistysten toisiaan täydentävät toimintamuodot. KTY:llä on vahva traditio talouspoliittisen keskustelun ylläpitäjänä ja uudistajana, kun taas TS:n aktiivinen jäsenistö tulee paljolti tieteellisen tutkimuksen piiristä ja sen keskeisin toiminta-ajatus on edistää suomalaista kansantaloustieteellistä tutkimusta.

Alallemme on jo jonkin aikaa esitetty toiveita siitä, että talouspolitiikan tekijöiden ja akateemisen tutkijakunnan välistä vuoropuhelua tulisi lisätä. Suomen taloustieteellisessä toiminnassa on viime vuosina lisäksi tapahtunut organisatorisia muutoksia, joiden vuoksi tieteellisten seurojen yhteistyölle on nyt erityistä tarvetta. Esimerkiksi HECERin lisääntynyt seminaaritarjonta vähentää puhtaasti tieteellisten seminaarien järjestämisen mielekkyyttä. Vastaavasti kaupallisten talusseminaarien tarjonta on kasvanut. Taloustieteellisten yhdistysten tulisikin yhdessä ottaa enemmän vastuuta sellaisten seminaarien järjestämisestä, joissa käytännön talouspolitiikan ja tieteen näkökulmat yhdistyvät. Tavoitteena olisi myös aktivoida akateemisia tutkijoita ottamaan kantaa talouspoliittisiin asioihin sekä tutustuttaa virkamiesekonomistit tuoreimpaan taloustieteelliseen tutkimustietoon.

3. Mahdolliset yhteistyömuodot

KTY:n ja TS:n yhteistyötä voidaan työryhmän näkemyksen mukaan tulevaisuudessa kehittää seuraavilla vaihtoehtoisilla tavoilla:

- i) *Yhteistyön tiivistäminen itsenäisinä säilyvien KTY:n ja TS:n välillä*
Yhdistykset pidetään erillään, mutta yhteistyötä tiivistetään. Yhteistyötoimikunnan roolia kasvatetaan, ja sinne valitaan enemmän kuin yksi jäsen jokaisesta yhdistyksestä. Toimikunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa ideoimaan ja koordinoimaan yhdistysten yhteisiä seminaareja.
- ii) *Yhdistysten yhdistäminen*
  - a) *Talouspoliittisen ja tieteellisen jaoston perustaminen:* KTY ja TS yhdistetään. Uusi yhdistys koostuu kahdesta tasaveroisesta jaostosta. Talouspoliittinen jaosto vastaa nykyisen KTY:n toiminnoista ja sen päätehtävänä on Kansantaloudellisen aikakauskirjan julkaiseminen. Tieteellinen jaosto puolestaan huolehtii nykyisen TS:n toiminnoista eli jaoston keskeisimpinä tehtävinä on Kansantaloustieteen päivien järjestäminen sekä Finnish Economic Papers – aikakauskirjan julkaiseminen. Jaostojen johtohenkilöt kuuluvat uuden yhdistyksen johtokuntaan.

- b) ”Funktionaalisten” jaostojen perustaminen: KTY ja TS yhdistetään. Uuden yhdistyksen johtokunnan lisäksi perustetaan toiminnoittain jaostoja, jotka vastaavat tietäntyyppisestä toiminnasta (esim. julkaisut, seminaarit, KT-päivät, jne). Jaostoissa on mukana osa johtokunnan jäsenistä, sihteeri, sekä tarpeen mukaan muita, johtokunnan ulkopuolisia henkilöitä (esim. julkaisujen päätoimittajat).

4. Työryhmän näkemys

Seuraavassa tarkastellaan yhteistyön kehittämistä kahdella tasolla:

- i) Pitäisikö yhteistyötä kehittää KTY:n ja TS:n säilyessä itsenäisinä vai tulisiko ko. yhdistykset yhdistää?
- ii) Mikäli yhdistykset yhdistetään, tulisiko uuden yhdistyksen organisaatorakenteessa noudattaa nykyisten seurojen toimintaprofiilin mukaista jaostomallia (talouspoliittinen ja tieteellinen jaosto) vai tulisiko noudattaa ”funktio” -perusteista jaostorakennetta?

Yhteistyön tiivistäminen vs. yhdistyminen

Mikäli yhdistykset pysyvät itsenäisinä, yhteistyön tiivistäminen tarkoittaisi käytännössä enemmän yhteisiä seminaareja. Yksi vaihtoehto yhteisseminaarien koordinoimiseksi olisi kasvattaa yhteistyötoimikunnan roolia. Tällöin koordinoinnin ja yhteisen ”ideoinnin” toimivuus kuitenkin edellyttäisi, että yhteistyötoimikunnassa olisi enemmän kuin yksi jäsen kustakin yhdistyksestä. Ratkaisu vaatisi lisää aktiivisuutta ja kiinnostusta yhdistysten johtokunnilta, sillä kokousmäärä väistämättä kasvaisi. Yhteistyötoimikunnan tehokas työskentely edellyttäisi myös selkeää ratkaisumallia vastuiden jakautumiseen. Mikäli molemmat yhdistykset edelleen järjestävät seminaareja myös itsenäisesti, ei järjestely kuitenkaan takaa seminaaritarjonnan koordinoinnin onnistumista, mikä voi heikentää yhdistysten sitoutumista yhteistyöhön.

Työryhmän mielestä yhdistysten yhdistäminen tarjoaakin huomattavasti käyttökelpoisemmän ratkaisun yhteistyön väistämättömään kehittämistarpeeseen. Puhakan raportin argumenttien lisäksi työryhmä pitää talouspoliittisen ja –tieteellisen keskustelun yhteen saattamista ensiarvoisen tärkeänä, ei vähiten siksi, että tälle vuoropuhelulle on kovin vähän olemassa olevia foorumeja. Parhaiten tieteenalan yhdistykset palvelevat tätä tavoitetta organisoitumalla yhden yhteisen yhdistyksen puitteisiin, jolloin itsenäiset rinnakkaistavoitteet eivät estä yhteistyöhön sitoutumista. Painava argumentti yhdistymisen puolesta on myös taloustieteellisen järjestötoiminnan selkiytyminen ja aseman vahvistuminen sekä ammattikunnan sisällä että sen ulkopuolella.

Johtopäätös: Työryhmä suosittelee yksimielisesti KTY:n ja TS:n yhdistymistä.

Talouspoliittinen ja tieteellinen jaosto vs. funktionaaliset jaostot

Taloustieteellisen Seuran edellinen johtokunta esitti ehdotuksessaan uuden yhdistyksen johtokunnan jakamista talouspoliittiseen ja tieteelliseen jaostoon. Ajatuksen takana on pyrkimys turvata molempien yhdistysten tämänhetkinen toiminta yhden yhdistyksen alla. Työryhmä jakaa TS:n esille tuoman huolen ja toteaa, että molempien yhdistysten keskeisten toimintojen jatkuminen on taattava, olipa yhteistyömuoto mikä tahansa.

Toisaalta työryhmän mielestä TS:n esitys kuitenkin vaarantaa tavoitellun talouspoliittisen ja tieteellisen näkökulman yhdistämisen täysipainoisen toteutumisen. Työryhmän näkemyksen mukaan on hyödyllisempää pyrkiä yhtenäisempään organisaatioon ja jakaa tehtäviä ennemmin funktionaalisiin perusteisiin kuin noudattaa hallintorakenteessa vanhoja järjestörajoja.

Johtopäätös: Työryhmä suosittaa funktioperusteista organisaatiomallia.

Työryhmän esitys johtokunnasta ja sen alaisista jaostoista

Työryhmän näkemyksen mukaan KTY:n johtokunnan jäsenten kolmivuotinen toimikausi on tehtävien rotaation kannalta toimivampi kuin TS:n kaksivuotisiin toimikausiin perustuva järjestelmä. Uuden yhdistyksen johtokunnassa voisi olla yhdeksän jäsentä ja kunkin jäsenen toimikausi siis kolme vuotta. Ensimmäinen johtokunta tosin koostuisi uusista jäsenistä, jotka ensimmäisessä kokouksessa jaettaisiin (esimerkiksi arpomalla) ensimmäisen, toisen ja kolmannen kauden jäseniksi (ensimmäisen kauden jäseneksi valittu toimisi johtokunnassa täydet kolme vuotta, toisen kauden jäseneksi valittu kaksi vuotta ja kolmannen vuoden jäseneksi valittu vain vuoden). KTY:n ja TS:n nykyisten johtokuntien jäseniä voidaan valita uuteen johtokuntaan eri pituisiksi toimikausiksi. Puheenjohtaja olisi aina kolmannen kauden jäsen ja varapuheenjohtaja valittaisiin toisen vuoden jäsenten keskuudesta. Toisena jäsenyysvuotenaan varapuheenjohtajaksi valittu olisi automaattisesti puheenjohtaja kolmantena vuonna.

Työryhmä esittää, että johtokunnan lisäksi yhdistyksessä toimii seuraavat jaostot:

1. **Julkaisujaosto.** Julkaisujaostoon kuuluisi molempien lehtien toimituskunnat sekä 1-2 tehtävään nimettyä johtokunnan jäsentä. Jaosto kokoontuu 1-2 kertaa vuodessa vaihtamaan toimituskuntien ja johtokunnan näkemyksiä lehtien julkaisuprofiilista. Toimituskuntien itsenäisyys ja viimekätinen vastuu julkaisupolitiikasta on kuitenkin syytä säilyttää.
2. **KT-päiväjaosto.** Kolme johtokunnan jäsentä – yksi ensimmäisen kauden, yksi toisen kauden ja yksi kolmannen kauden jäsen - valitaan vastaamaan KT-päivien järjestelyistä ja ohjelmasta. Jaoston puheenjohtajana ja KT-päivien järjestelyjen päävastuullisena toimii toisen kauden jäsen. Tehtäväkierron periaatteena on, että ensimmäisenä toimivuotenaan KT-päiväjaostoon valittu johtokunnan jäsen kerää kokemusta KT-päivien järjestämisestä ja suunnittelusta, toisena vuotenaan toimii konferenssin pääorganisaattorina ja kolmantena vuotenaan avustaa ja ohjaa jaoston muita jäseniä.
3. **Seminaarijaosto.** Johtokunnasta nimetään vastuuhenkilöt (2-3) vastaamaan yhdistyksen seminaarien järjestämisestä yhdessä sihteerin kanssa. Seminaarien aiheista keskustellaan ja päätetään koko johtokunnan tasolla, mutta tilaisuuksien käytännön järjestelyistä vastaa seminaarijaosto.

Työryhmä toteaa myös, että uuden yhdistyksen johtokunta voisi valita keskuudestaan henkilöt vastaamaan yhdistyksen varainhoidosta ja –hankinnasta, tiedotuksesta sekä julkaisujen markkinoinnista. Eri vastuualueiden mahdollisesta jaosta päättää kuitenkin uuden yhdistyksen johtokunta.

5. Työryhmän esitys yhdistymisen käytännön toteutuksesta

Kahden yhdistyksen yhdistyminen edellyttää aina vähintään toisen yhdistyksen purkautumista. Ensimmäinen vaihtoehto on, että toinen yhdistyksistä purkautuu, minkä jälkeen purkautuneen yhdistyksen jäsenet liittyvät toiseen yhdistykseen. Toinen vaihtoehto on, että kumpikin yhdistys purkautuu ja perustetaan täysin uusi yhdistys jatkamaan toimintaa.

Ensimmäinen vaihtoehto olisi teknisesti yksinkertaisempi. Jäseniä ei kuitenkaan voida siirtää suoraan toiseen yhdistykseen vaan jokaisen purkautuneen yhdistyksen jäsenen on ilmaistava halunsa siirtyä toiseen yhdistykseen. Tästä tietysti syntyy vaara, että ihmiset eivät siirrykään toiseen yhdistykseen, ja näin ollen käytännössä yhdistykset eivät varsinaisesti yhdisty vaan toinen kuolee. Toisen yhdistyksen sulauttamisessa toiseen syntyy myös riski sulautetun yhdistyksen aseman heikkenemisestä uudessa yhdistyksessä. Työryhmä kuitenkin katsoo, että funktionaalisiin jaostoihin perustuva organisaatiomalli turvaa sekä KTY:n että TS:n keskeiset toiminnot ja vahvistaa niitä, eikä sulautetun yhdistyksen toiminnan jatkuvuus siten vaarannu.

Työryhmä esittääkin yhdistysten sulauttamista ensimmäisen yhdistymisvaihtoehdon pohjalta, ts. toinen yhdistys purkautuu ja sen jäsenet siirtyvät toisen yhdistyksen jäseniksi. Säilyneen yhdistyksen nimi ja säännöt tulee kuitenkin muuttaa korostamaan aidosti uudenlaisen taloustieteellisen yhdistyksen syntymistä. KTY:llä on jäseniä 836, TS:llä 443 ja yhteistä jäsenkuntaa on 241. Näin ollen yhdistyminen on yksinkertaisinta toteuttaa siten että TS purkautuu ja ne TS:n jäsenet, jotka eivät ole samalla jäseniä KTY:ssä (heitä on 202), siirtyvät halutessaan uuden yhdistyksen jäseniksi. Työryhmän ehdotus uuden yhdistyksen nimeksi on ”*Taloustieteellinen Yhdistys*”.

KTY:n ja TS:n sulautuessa niiden olemassa olevat varat siirtyvät uuden yhteisen yhdistyksen varoiksi. Yhteisten jäsenien vuoksi jäsenmaksuja joudutaan todennäköisesti tarkistamaan ylöspäin, mikäli jäsenmaksuilla halutaan kattaa toimintamenoista vähintään yhtä suuri osuus kuin tähänkin asti. KTY:n nykyinen jäsenmaksu on 27 euroa ja TS:n 21 euroa, joten uuden yhdistyksen jäsenmaksuksi tulisi noin 30 euroa.

Mikäli työryhmän ehdotus yhdistymisestä hyväksytään sekä KTY:n että TS:n johtokunnissa, ja aikanaan molempien yhdistysten jäsenkokouksissa, työryhmä ehdottaa, että yhdistykset palkkaavat lakimiehen selvittämään yhdistymisen teknistä toteutusta.

6. Muita näkökohtia

Työryhmän keskusteluissa tuli myös esille näkökohtia, jotka mahdollisen uuden yhdistyksen olisi hyvä ottaa tavoitteekseen. Erityisesti KT-päivien profiilin nostamista pidettiin tärkeänä. KT-päivistä pitäisi pyrkiä saamaan johtava vuosittainen taloustieteellinen konferenssi Suomessa. Kilpailijana KT-päiville pidettiin erityisesti Jyväskylän kesäpäiviä. Tavoitteeksi tulisi saada KT-päiville enemmän virkamiesekonomisteja ja professoreja. Suurimpana ongelmana koettiin tällä hetkellä KT-päivien ajoitus: tutkimuspapereiden submittoiminen osuu joulukuireiden alle ja itse konferenssin ajankohta on keskellä kiireistä opetusperiodia. Paremmaksi ajankohdaksi ehdotettiin toukokuuta. Tämä voisi helpottaa myös hyvien plenum-luennoitsijoiden saamista konferenssiin.